

Stavanger
kommune

Plan for hjorteviltforvaltningen i Stavanger kommune 2024-2028

- mål og tiltak -

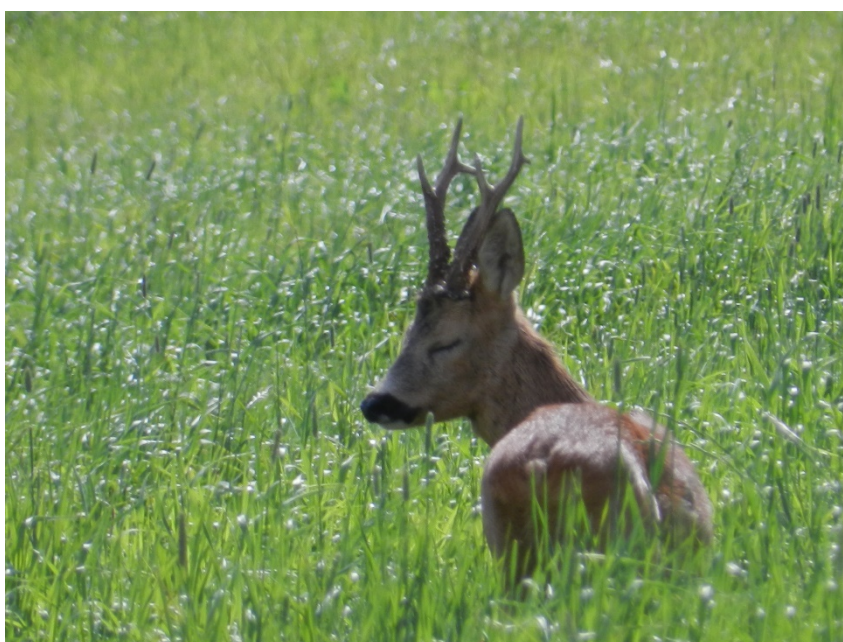

Foto: Paul Grogan

HØRINGSUTKAST
Stavanger 8. november 2023

Innhold

Definisjon av enkelte faguttrykk i rapporten.....	3
Bakgrunn	4
Føringer fra kommunale planer	4
Nasjonale og internasjonale føringer	5
Roller og ansvar i forvaltning av hjortevilt	5
Del 1:	6
Status og utfordringer for hjortevilt i Stavanger	6
Om kommunen.....	6
Hjort – status i kommunen	6
Rådyr - status i kommunen.....	7
Elg - status i kommunen	8
Storviltjakt, vald og minsteareal.....	8
Utfordringer – trafikk og nedbygging	9
Skadefelling	9
Ettersøk	10
Overordnede mål for hjorteviltforvaltning.....	10
Mål for hjort i Stavanger kommune	11
Mål for rådyr i Stavanger kommune:	11
Del 2: Handlingsdel – hvordan oppnå målene for forvaltningen?	11
Tiltak i forvaltning av hjort	11
Tiltak i rådyrforvaltningen	13
Kilder	14

Definisjon av enkelte faguttrykk i rapporten

- Bestandsplan:** Bestandsplan er en flerårig plan for felling av hjortevilt og bever. Planen utarbeides og fremmes av rettighetshaverne, oftest for et vald. Den må godkjennes av kommunen eller villreinnemnda og følges opp med årlige avskytingsplaner.
- Hjortevilt:** Fellesbetegnelse for artene elg, hjort og rådyr.
- Minsteareal:** Minsteareal er det arealet som normalt skal danne grunnlag for hver fellingstillatelse på hjortevilt som grunneieren har krav på, samt arealstørrelsen på det minste sammenhengende området som kan godkjennes som et vald.
- Vald:** Vald er et avgrenset jaktområde for jakt på hjortevilt. For valdene tildeles det samlede fellingstillatelser fra kommunen eller villreinnemnda ut fra arealet.

Bakgrunn

Kommunen har hovedansvar for offentlig forvaltning av elg, hjort og rådyr. Disse artene omtales ofte med samlebetegnelsen «hjortevilt». I tråd med [Forskrift om forvaltning av hjortevilt](#) § 3 skal kommunen ha definerte mål for forvaltning av disse artene.

Kommunale mål for hjortevilt bør være målbare og evalueres med jevnlig mellomrom. Disse målsetningene skal ta hensyn til offentlige interesser omkring hjortevilt. Viktige styrende tema er å forebygge konflikter mellom hjortevilt og viktige samfunnsverdier som landbruk og trafikk. Videre skal forvaltningen ta hensyn til opplevelsesverdier og biologisk mangfold.

Kommunens mål for hjorteviltforvaltningen bygger på resultater og anbefalinger fra en rapport av Arve Aarhus i Utmarksforvaltning AS (2022) og Hjorten i Rogaland av Faun Naturforvaltning AS (2022).

Den kommunale hjorteviltforvaltning styres av følgende lovverk:

[Viltloven](#) (lovens formål):

Viltet og viltets leveområder skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares. Innenfor denne ramme kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv.

[Naturmangfoldloven](#) § 1.(lovens formål):

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

[Hjorteviltforskriften](#) § 3, mål for forvaltning av elg, hjort og rådyr:

Kommunen skal vedta mål for utviklingen av bestandene av elg, hjort, og rådyr der det er åpnet for jakt på arten(e). Målene skal blant annet ta hensyn til opplysninger om beitegrunnlag, bestandsutvikling, skader på naturmangfold, jord- og skogbruk og omfanget av viltulykker på veg og bane.

Føringer fra kommunale planer

[Kommuneplanens samfunnsdel 2023-2040](#) viser kommunens tre satsingsområder:

Gode hverdagsliv – Regionmotoren – Grønn spydspiss

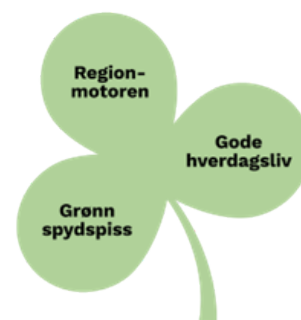
Hjorteviltforvaltningen skal være i tråd med kommunens mål.

Grønn spydspiss handler om at kommunen må ta vare på naturen og de naturlige tilhørende artene.

Gode hverdagsliv handler om at alle skal ha det godt der de bor.

Rådyr og hjort gir store opplevelser i hverdagen for mange.

[Grønn plan](#) er kommunens temaplan for grønnstrukturen og naturmangfold. Planen analyserer utfordringene for grønnstruktur og naturmangfold og setter mål for utvikling av dette. Hjorteviltforvaltningen faller inn under innsatsområde Plante- og dyreliv som har som mål å ta vare på og forbedre livsvilkårene og mangfoldet for det naturlige plante- og dyrelivet.

Figur 1 Trekløveret som symboliserer kommuneplanens satsingsområder.

Hjorteviltet er avhengig av en sammenhengende grønnstruktur. Forvaltningen må tilpasse seg endringer i denne.

[Klima- og miljøplanen 2018-2030](#) er kommunens strategi for en bærekraftig utvikling. Et av de viktigste målene er å bevare livsbetingelsene for plante- og dyreliv, og øke det biologiske mangfoldet. For å få dette til, vil kommunen beskytte og bevare områder med viktige naturkvaliteter, og legge til rette for et levedyktig artsmangfold også i byområdet.

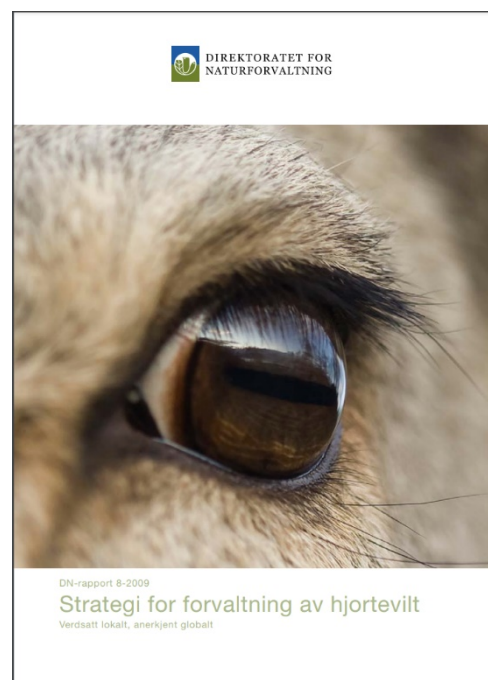
Nasjonale og internasjonale føringer

[FNs bærekraftsmål](#) (2015) handler om å ivareta behovene til oss som lever i dag uten å ødelegge fremtidige generasjoner sine muligheter til å dekke sine behov. Følgende mål er mest relevante:

- Nr. 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn: Gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige
- Nr. 15: Livet på land: Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold

Strategi for forvaltning av hjortevilt ([DN-rapport 8-2009](#)) fastslår utfordringer og mål for fremtidens hjorteforvaltning. Her slås det fast at:

1. Forvaltningen skal sikre livskraftige bestander, et rikt biologisk mangfold og naturens fremtidige produksjon av varer og tjenester.
2. Forvaltningen skal ha bred samfunnsaksept og legitimitet.
3. Forvaltningen skal sikre samarbeid og samhandling mellom lokale, regionale og nasjonale aktører og sektorer.
4. Forvaltningen skal baseres på høy kompetanse.
5. Forvaltningen skal stimulere til økt kvalitet og mangfold av opplevelser, tjenester og produkter.

Figur 2 Nasjonal strategi fra 2009.

Roller og ansvar i forvaltning av hjortevilt

Kommunene har hovedansvaret for den offentlige forvaltningen av elg, hjort og rådyr. Gjennom målrettet forvaltning skal kommunene bidra til å ivareta bestandene og deres leveområder. Kommunene har et stort ansvar for å avveie offentlige interesser knyttet til hjortevilt, som landbruk, opplevelsesverdier, biologisk mangfold og trafikkproblemer. Kommunenes myndighetsansvar innebærer at det må utøves faglig skjønn i mange saker, samtidig som det kreves fagkunnskap og lokalkunnskap.

Fylkeskommunene har ansvaret for elg, hjort og rådyr på regionalt nivå. Fylkeskommunene har også en viktig rolle med å bygge opp den faglige kompetansen på lokalnivået, hvor både pedagogiske og økonomiske virkemidler er viktige.

Del 1:

Status og utfordringer for hjortevilt i Stavanger

Om kommunen

Stavanger kommune har i dag et samla areal på 241km², hvorav 46 km² er dyrka mark, 44 km² er tettbebyggd.

Stavanger kommune har en tett bestand av rådyr og hjort. Årlig feller jegere mer enn 1,5 hjort eller rådyr pr km². Dette gjør at Stavanger kommune er blant de 5 kommunene i Rogaland med høyest uttak av hjortevilt gjennom jakt. Til sammenligning felles det 1,12 hjortevilt i Tysvær, som er en kommune med en tett hjortebestand. Til forskjell fra Tysvær har Stavanger mye rådyr, og derav høyere uttak. De siste 10 årene har det vært et økende uttak av rådyr og hjort i Stavanger.

For å felle rådyr og hjort kreves det fellingsløyve som tildeles basert på hvor stort godkjent vald er (minsteareal). Et vald er en juridisk enhet for et jaktområde på storvilt med et godkjent areal, og antall fellingsstillatelser beregnes ved å dele valdarealet på minstearealet for vedkommende art. Stavanger kommune har 8 godkjente hjortevald, og langt mer enn 100 rådyrvald. Det er ikke fast elgstamme i kommunen nå, og derfor ingen elgjakt.

Hjort – status i kommunen

Stavanger kommune opplever nå en voksende stamme av hjort, som i landet ellers. Arten finnes i faste bestander i hele kommunen, unntatt på fastlandsdelen av Stavanger hvor arten kun opptrer sporadisk.

Bestanden av hjort i kommunen må sees på som en felles bestand som har utveksling med både Strand, Hjelmeland og Suldal. Hjorten er flink til å svømme, men øyene gjør likevel at bestanden er noe oppdelt. Hjortebestanden i kommunen er derfor oppdelt i subpopulasjoner, som har en viss utveksling mellom øyene. Det er forskjellig tetthet av hort på de ulike øyene.

Bestanden av hjort reguleres ved jakt.

Ombo har den største og tetteste hjortebestanden i kommunen. På øya opplever mange gårdbrukere skader på avling og rundballer. Ombo har det høyest jaktuttaket med omkring 130 skutte hjort hvert år. På Ombo er det også et viltlag med egen treårsplan for jaktuttaket av hjort godkjent av kommunen.

Rennesøy og Finnøy har også faste bestander av hjort. På Rennesøy er det særlig store utfordringer med trafikkpåkjørslar av hjort langs E39. Ellers er det mer eller mindre fast tilhold av hjort på Sjarnarøy, Fogn, Halsnøy og Mosterøy. Det er jakt på alle disse øyene. På Finnøy ble det for første gang åpnet for ordinær jakt i 2020.

De tette bestandene av hjort finnes på øyer med lite trafikk. Derfor har Stavanger et relativt lite antall påkjørslar av hjort. Rennesøy har både hjort og mye trafikk langs E39. Her er det likevel få påkjørslar, trolig grunnet lav tetthet langs veien.

Det er et stort konfliktpotensial dersom hjort etableres på fastlandet med mye trafikk, små grøntområder og storby. Påkjørslar av hjort har svært høyt skadepotensial for trafikanter, og erfaringer fra andre storbyer viser at hjort ikke er forenelig med storby. Her er det rett og slett ikke tilstrekkelig natur som hjorten kan leve i. Summen av storby og veier gjør at det er for stort konfliktpotensial. Derfor bør ikke hjorten få mulighet til å etablere seg på fastlandet av Stavanger.

Rådyr - status i kommunen

I store deler av kommunen finnes det en tett rådyrbestand. Rådyr har svært gode betingelser i Stavanger, med mildt klima og tilnærmet snøfrie vintre. Det er store jordbruksområder som veksler over i mer klassiske kulturlandskap og skog. På fastlandet bruker dyrene vekselvis mye bebygde områder som del av sine leveområder.

Rådyr er vanlig forekommende i hager i hele kommunen.

Rådyret er en tilpasningsdyktig art som årlig produserer 1-3 kalver. Dyrene er fruktbare allerede som 2-åring, og de har en høy ungeproduksjon. Rådyrbestanden har derfor et stort vekstpotensial.

I Stavanger har rådyret få fiender bortsett fra bilen og litt jakt. Reven forekommer kun på enkelte øyer og på deler av fastlandet. Kombinasjonen av liten dødelighet og mildt klima gir jevnt over mye dyr og svært høy tetthet i deler av kommunen.

Fastlands-Stavanger er en storby med tett rådyrbestand som har hatt store utfordringer med trafikkpåkjørslar. I byen lever rådyr i flere områder som ikke egner seg for rådyr. Dyr i tettbebygde områder fører til mye trafikkpåkjørslar og at dyrene skader seg ved ulike installasjoner. Kommunen har tatt et aktivt grep for å redusere bestanden av rådyr på fastlandet etter 2016, med sterkt redusert antall påkjørslar som resultat. Etter 2016 er antall trafikkdrepte dyr halvert på fastlandet.

På øyene er rådyrstammen med noen unntak svært høy. Rennesøy har en middels tett, men ujevnt fordelt bestand. Øyene Åmøy og Askje har svært tett bestand. Her er det også mye påkjørslar, og det tildeles derfor ekstra mange fellingsløyver i disse områdene for å redusere påkjørslene. Sjernarøyane er også kjent for å ha en svært tett bestand, men her er det mindre trafikk og dermed færre påkjørslar. Ombo er en svær øy som nok har en mer ujevn fordeling av rådyr. Her er det en særlig tett bestand av rådyr omkring Eidsund, ellers fordeler dyrene seg mer spredt utover. Finnøy har derimot ikke en fast bestand av rådyr.

Elg - status i kommunen

Det er kun på Ombo at elgen har fast tilhold innenfor kommunen. Tidligere var det egne reproduserende familieggrupper av elg på Ombo og det var ordinær jakt på elg. De siste tiårene har det ikke vært reproduserende elg på Ombo. Dette henger trolig sammen med at elgstammen i kystnære strøk av Sør-Norge er i tilbakegang. Ombo er for liten til å ha egen stamme, og når den regionale stammen går så sterkt tilbake, forsvinner dyrene fra øya.

Grunneierne har fredet elgen på Ombo i flere år. Det forekommer sporadiske streifdyr som får fred.

For resterende deler kommunen forekommer elg kun som streifdyr, og det er ikke adgang til ordinær jakt på disse. På fastlandsdelen av Stavanger har elg forekommet med ujevne mellomrom. Dette er som regel dyr som kommer svømmende fra Sandnes om høsten. Elg som kommer til Stavanger klarer seg veldig dårlig i det tettbebygde området med jernbane, motorvei og bebyggelse. Disse dyrene blir derfor felt så snart som mulig for å hindre skade på allmennheten.

Storviltjakt, vald og minsteareal

Hjorteviltbestander skal reguleres gjennom ordinær jakt. For å jakte storvilt kreves det egen fellingstillatelse. Fellingstillatelser for elg, hjort og rådyr tildeles etter areal pr vald. Et vald er en juridisk enhet for et jaktområde på storvilt med et godkjent areal, og antall fellingstillatelser beregnes ved å dele valdarealet på minstearealet for vedkommende art.

Ved egen lokal forskrift regulerer kommunen minstearealet for fellingstillatelser. Stavanger kommunestyre vedtok 31.mai 2021 [lokal forskrift om minsteareal for hjortevilt](#). Tabellen nedenfor viser krav til minsteareal i Stavanger kommune.

	Rådyr	Hjort	Elg
Øvrige kommunedeler av Stavanger kommune	50 daa	1500 daa	8000 daa
Rennesøy kommunedel, Finnøy, Fogn og Talgje	300 daa	1500 daa	8000 daa

	<i>Rådyr</i>	<i>Hjort</i>	<i>Elg</i>
Øyene ellers i Finnøy kommunedel unntatt Ombo	250 daa	1500 daa	8000 daa
Ombo	250 daa	400 daa	8000 daa

I Stavanger kommune er det 8 hjortevald og mer enn 100 rådyrvald.

Alle hjortevald har nå en felles bestandsplan som er godkjent for perioden 2023-2027. Gjennom bestandsplanen styres forvaltningen av valdene etter en plan som er godkjent av kommunen.

Forvaltningen av rådyr har ikke egen bestandsplan. Som hovedregel får de ulike valdene tildelt årlige fellingsløyver. Et unntak her er Ombo, Rennesøy, Mosterøy, Klosterøy og Fjøløy som har fri felling av rådyr etter hjorteviltforskriften § 20. Årsaken er at størrelsen på valdene er mer enn 20 ganger kravet til minsteareal.

Utfordringer – trafikk og nedbygging

Hjortevilt påvirkes sterkt av menneskelig aktivitet i leveområdene. Konsekvensene av menneskelige inngrep, bygging av veier eller boliger, merkes straks på hjorteviltet. Utbygging av nye veier og annen nedbygging av natur betyr at leveområdene for hjort og rådyr blir fragmentert og mindre. Mer trafikk og bedre veier fører til økning i antall viltpåkjørsler. Dette er direkte følger av utbyggingen som merkes straks på antall påkjørsler. Forvaltningen må derfor tilpasse seg denne type inngrep, og justere forvaltningen for å forebygge konflikter.

Rådyr har en bemerkelsesrik stor evne til å tilpasse seg menneskelig aktivitet, og bruker gjerne boligområder som leveområde. Rådyr i bebygde områder er ikke et stort problem, innenfor visse grenser. Imidlertid vil mye rådyr i boligområder føre til mye skader på dyrene. Dette ser man i Stavanger, og skadene kan enten komme fra tidligere påkjørsler eller at dyrene skader seg på annen måte i bebyggelsen. Dyrene som lever i boligområder har gjennomgående lav slaktevekt, et tegn på at de har for liten tilgang på mat.

Hjorten er mer påvirkelig av menneskelig aktivitet, og endrer lettere vaner. Nedbygging av leveområder eller hogst av skog fører til at arten mister leveområdene sine. Hjort er en art som i mindre grad enn rådyr kan tilpasse seg slike endringer.

Trafikkpåkjørsler er sentrale måleparametere i forvaltning av hjortevilt i Stavanger, og særlig gjelder dette rådyr. Kombinasjonen av mye dyr og mye trafikk fører til mye påkjørsler som er trafikkfarlig og fører til store lidelser hos dyrene. Da må forvaltningen ta følgene av dette og redusere antall dyr i området som et forebyggende tiltak.

Store veiprosjekt og andre utbygginger har stor innvirkning på leveområdene for hjortevilt, og forvaltningen må tilpasse seg dette. Nedbygging og fragmentering av leveområder betyr at det er plass til færre dyr, og da må man felle mer dyr.

Skadefelling

Kommunen har adgang til å gi skadefellingstillatelse på hjortevilt etter naturmangfoldslovens §18. Skadefellingen kan bare gis for å avverge skade på *avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom*.

Skadefellingsløyve etter denne lov kan kun innvilges hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.

Hjorteviltbestandene skal reguleres gjennom ordinær jakt. Skadefelling skal derfor være siste utvei, og en felling må ha sannsynlig effekt for å kunne tildeles. I deler av kommunen er det mye skadebeite av hjort på grasavling, og det er kommet søknad om skadefelling. Her har kommunen praktisert å ikke tildele skadefelling, fordi en skadefelling av ett eller to dyr ikke vil avhjelpe situasjonen. Felling av enkelt dyr har ingen effekt på beiteskader forårsaket av hjort. Skadefelling av hjort har ofte negativ innvirkning på artens demografi, og nye dyr vil bare komme til. Dette viser erfaringer fra andre kommuner. Beiteskader på gressavling skyldes for stor bestand av hjort. Da må denne reguleres gjennom ordinær jakt og et høyere uttak.

For rådyr stiller det seg litt annerledes. Her kan skadefelling erfaringsmessig ha en effekt i enkelte tilfeller. Dette gjelder særlig rådyr som gjør skade på frukttrær, grønnsaker eller blomsterproduksjon. Kommunen innvilger derfor i praksis oftere skadefelling av rådyr enn hjort.

Skadefelling av rådyr vil i disse tilfellene forhindre ytterligere skade, og har mindre demografisk innvirkning på bestanden. Dersom det er gjentakende søknader om skadefelling av rådyr, må det vurderes tiltak på bestanden og et høyere uttak av rådyr.

Ettersøk

Kommunen er pålagt å ha en beredskap for ettersøk og avliving av skadet hjortevilt utenom jakt, jf Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst §29. I tillegg har kommunen plikter ved skadeskyting på jakt.

Stavanger kommune har en døgnbemannet vakttelefon for skadet vilt. Vakttelefonen håndterer alle typer skade på vilt, både skadde fugler og hjortevilt. Det er et krav at kommunen har en beredskap for hjortevilt, mens det er et krav fra samfunnet å ta hånd om en rekke andre skader på ville fugler og dyr.

Ved en påkjørsel mottar vakttelefonen henvendelsen, og bruker et nettverk av dedikerte trente ettersøksjegere som er kvalifisert for offentlig ettersøk. Kommunen har avtaler med personer som ivaretar denne beredskapen på fastlandet og på alle øyer.

Overordnede mål for hjorteviltforvaltning

Med utgangspunkt i føringene over er det utarbeidet følgende overordnede kommunale mål:

- Stavanger kommune skal ha biologisk sunne hjorteviltstammer som er bærekraftige med hensyn til beitetilgang og annet biologisk mangfold. Bestandene skal forvaltes slik at konflikter med trafikk, jord- og skogbruksnæringen, private hager og øvrig friluftsliv minimaliseres.
- Innenfor disse rammene skal hjorteviltet forvaltes til det beste for grunneiere, jaktinteresser og som en matressurs.
- Hjorteviltbestandene skal ha en biologisk forsvarlig kjønns- og aldersstruktur, og opprettholde sin naturlige genetiske variasjon.

Mål for hjort i Stavanger kommune

For å sikre en bærekraftig forvaltning av hjort, har kommunen følgende mål for forvaltningen:

- stoppe veksten i hjortestammen og om mulig redusere bestanden.
- konflikter mellom hjort og landbruk skal forebygges ved reduksjon av stammen.
- ivareta en robust hjortebestand med stor andel av voksne dyr.
- øke andel hanndyr i bestanden.
- øke kartleggingen av bestandsforhold, øke bruken av sett og skutt, kondisjonsmål og aldersanalyse
- regulere stammen av hjort gjennom ordinær jakt, ikke bruke skadefelling.
- bruke bestandsplaner og avskytingsplaner som forvaltningsverktøy.
- felle maksimum 20% voksen bukk og minimum 30 % kalv.
- hindre at hjort etableres på fastlandet.
- innhente mer kunnskap om bestandens avgrensing mellom kommuner og utveksling av dyr over kommunegrenser.

Mål for rådyr i Stavanger kommune:

For å sikre en bærekraftig forvaltning av rådyr, har kommunen følgende mål for forvaltningen:

- stoppe veksten i rådyrstammen og om mulig redusere bestanden.
- sikre en livskraftig stamme av rådyr.
- ivareta rådyr som et naturlig element og opplevelse i friområdene.
- unngå mye rådyr som utelukkende lever i tettbebygde områder.
- redusere antall trafikkpåkjørslar og hindre mange dyr med trafikkskader.
- minske konflikten mellom rådyr og landbruk.
- minske konfliktnivået med hageeiere innen rimelighetens grenser.
- redusere dødelighet av rådyr i landbruket.
- ivareta dyrevelferd under jakt, økt uttak av unge dyr og unngå at mor felles før kalv.
- jobbe for større vald og mer rasjonell forvaltning.

Del 2: Handlingsdel – hvordan oppnå målene for forvaltningen?

Tiltak i forvaltning av hjort

Mål for forvaltning av hjort skal sikres gjennom følgende tiltak:

- Kommunen skal jobbe for og veilede en god grunneierstyrt organisering med bestandsplan og bestandsplanområde.
- Kommunen skal jobbe for et bestandsplanområde som omfatter hele kommunen.
- Videreføre et høyt uttak av kalv under jakt, minst 30% av uttaket skal være kalv.
- Uttak av voksen bukk må være under 20% av totalen.
- Tildele mer fellingsløyver dersom bestanden ikke reduseres. Vurdere redusert minsteareal.

Tema	Fokus	Mål	Status pr 2021	Tiltak	Merknad
Stammens produktivitet og kondisjon	Sett hjort data og slaktevekt	Minst 1000 rapporterte jegerdøgn årlig	Jegernes rapportering kan bli bedre.	Informasjonstiltak mot jegere og grunneiere.	Vi trenger mer innrapporterte data.
	Sett hjortdata	Økt andel voksen bukk i bestanden, sett kolle pr bukk godt under 1,5	Bra, 1,4 koller pr bukk	Avskytingsmodell i felles bestandsplan. Se mål for felling.	Vi trenger mer innrapporterte data.
	Sett hjortdata	Økt andel voksne koller i bestanden.	Bra.	Avskytingsmodell i felles bestandsplan. Se mål for felling.	Vi trenger mer innrapporterte data.
Mål for felling	Felt voksen bukk	Mindre enn 30 % felt bukk årlig, spissbukk skal være mer enn 50% av dette	Svært bra, 13% av felte dyr	Avskytingsmodell i felles bestandsplan.	Gode resultater.
	Felt kalv	Minst 35 % felt kalv årlig	Bra, 42% av felte dyr	Avskytingsmodell i felles bestandsplan.	Gode resultater.
	Felte koller	Minst 35% felte koller årlig, mest mulig yngre koller	Svært bra, 13% av felte dyr	Avskytingsmodell i felles bestandsplan.	Gode resultater.
	Felte ungdyr, kalv og 1,5 åringer	Minst 60 % av felte dyr skal være kalv og 1,5 åring	Svært bra, 70% av felte dyr	Avskytingsmodell i felles bestandsplan.	Gode resultater.
Skader på innmark	Landbruket	Beiteskader på innmark skal holdes på et akseptabelt nivå. Vanskelig å måle.	Økende skadebilde, særlig på Ombo, Finnøy og enkelte deler av Rennesøy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Redusere hjortestammen gjennom ordinær jakt. 2. Økt felling av hjort ved flere fellingsløyver 3. Mer effektiv jakt gjennom bestandsplaner 	Dette gjelder særlig på Ombo, men også enkelte deler av Finnøy og Rennesøy kjenner på dette.
Trafikk	Viltpåkjørslar	Ikke mer enn 2 stk trafikkdrept hjort årlig. Maks 10 drepte i hele perioden.	2-4 hendelser pr år i perioden 2020-2022	Økt avskyting. Reduksjon i tetthet. Trafikksikringstiltak	Noe påkjørsel vil alltid forekomme. Må bli minst mulig.
Hindre konflikt hjort – storby	Hjort i storbyen	Ikke ha fast stamme av	Ingen stamme av hjort i dag.	Samarbeid med nabokommuner. Felle hjorten på	

		hjorten på fastlandet.		fastlandet før etablering.	
--	--	------------------------	--	----------------------------	--

Tiltak i rådyrforvaltningen

Tema	Fokus	Mål	Status pr 2023	Tiltak	Merknad
Ivareta en sunn og livskraftig stamme av rådyr	Dyr i god kondisjon	Hindre for tette bestander og mangel på beite	Stedvis for tette bestander.	Beskatning gjennom jakt. Uttak i friområder.	
	Unngå dyr med skader	Øke antall fellingsløyver i områder med mye trafikkskader	Stedvis for tette bestander		
	Dyrevelferd	Oppfordre jegerne til å felle ungdyr før mordyr	Fortsatt mye voksne geiter som felles uten å felle kje.	Informere jegerne om viktighet av å felle kje før geit.	
Bedre organisering av jakt	Valdenes størrelse	Færre småvald og økt grad av fri avskyting	107 rådyrvald i 2023. Ombo, Rennesøy og Mosterøy har fri kvote	Oppfordre grunneiere til å slå sammen vald, bruke bestandsplanområde til fri kvote.	
Rådyr i bebygde områder	Hindre at rådyr etablerer leveområde i tettbebygde områder	Færre bebygde områder med tette bestander	Flere områder med mye rådyr, særlig Stokka, Mariero/Vaulen	Jobbe for høy felling ved ordinær jakt på fastlandsdelen av kommunen	
				Samarbeid med nabokommuner	
				Uttak av rådyr i friområder i kommunal regi	
Trafikk	Vilt-påkjørsler	Færre enn 25 påkjørsler årlig	Flere påkjørsler i 2023 som følge av større stamme.	Redusere stammen av rådyr	
	Ettersøk	Ha et korps med flinke og effektive ettersøksjegere som dekker hele kommunen.	God dekning av ettersøksjegere i 2023.	Ivareta et godt og trenet mannskap med ettersøksjegere.	

Kilder

Ankarstrand, Vegard. 2007. Forvaltning av rådyr i Stavanger, en gjennomgang med forslag til endringer. AMBIO miljørådgiving AS

Frøyen, Magnus. 2023. Bestandsplan 2023-2027, Stavanger bestandsplanområde. Nasjonalt hjortesenter.

Nasjonalt hjorteviltregister. www.hjorteviltregisteret.no

Aarbø, M. S., Engh, A. og Roer, O. 2022. Hjorten i Rogaland – et kunnskapsgrunnlag for videre forvaltning. Faun rapport R022-2022. Faun Naturforvaltning.

Aartun, Arve. 2002. Rapport: Faglege vurderingar som grunnlag for utarbeiding av kommunale mål for hjorteviltforvaltninga i Stavanger kommune. Utmarksforvaltning Vest AS